

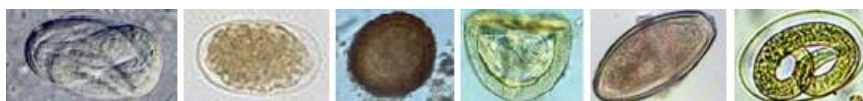
Ontwormen en mestonderzoek

Wormen

Een goed ontwormingsbeleid bestaat uit meer dan alleen het ontwormen van uw paard. Immers leidt té vaak ontwormen tot resistentie tegen de ontworm middelen en kost dit u onnodig geld en de gezondheid van uw paard.

Om uw paard gezond te houden is het belangrijk te weten of uw paard last van wormen heeft en zo ja, welke. Zo kunnen we bepalen wanneer ontwormen wél nodig is, en kunnen we gericht een worm middel kiezen dat goed tegen de gevonden type wormen werkt. Bovendien krijgen we inzicht in de weerbaarheid van uw paard en de situatie bij u in de weide, waar mogelijk ook andere paarden grazen.

Dus, om te weten of uw paard ontwormd moet worden en met wélk middel, voeren wij eerst een mestonderzoek uit. Hiervoor kunt u een mest monster inleveren bij onze kliniek in Voorthuizen, of aan een van onze dierenartsen meegeven tijdens een bezoek.

Afbeelding 1: verschillende type wormen geven verschillende type eitjes af.

Lees op de **volgende pagina** hoe u een mestmonster kunt verzamelen en inleveren. Wij zullen u bellen met de uitslag en het advies met u doornemen.

In november / december is het moment om een 'grote wormenkuur' te geven. Hier hoeft u dan géén mest voor in te leveren.

Zand

Wanneer paarden ruwvoer van de grond eten of gras kort afgrazen komt er toch ook wat zand mee naar binnen. Een deel komt meestal weer naar buiten via de mest, maar is het veel zand, dan blijft een deel in de darmen achter. Zand kan zich dan in de darmen gaan ophopen en voor problemen zoals koliek of darmontsteking en diarree zorgen. Een paard kan hier ernstig ziek van worden. Daarom is preventie belangrijk.

Controleer dus af en toe de mest van uw paard op zand. Zand komt niet continu goed met de mest mee naar buiten, dus om het zeker te weten controleert u de mest 4 dagen achter elkaar. Lees onderin dit artikel hoe u zelf de mest op zand kunt controleren.

- Zit er zand in de mest? Behandel uw paard dan tegen zand en controleer hierna de mest weer 4 dagen.
- Wilt u het probleem voor blijven? Verwacht u dat uw paard risico op zand loopt, bijvoorbeeld doordat het paard in een zand-paddock hooi of kuil eet of op kort gras staat? Geef uw paard dan preventief één week per maand een zand kuur. Voor producten tegen zand, zoals psyllium zaadjes of Zand-Ex kunt u ook bij ons terecht.

Indien u een afspraak wilt maken of nog vragen heeft, neem dan contact met ons op via 0342-471316.

Hoe verzamel ik een mestmonster?

Vroeger werden paarden standaard elke 3 maanden ontwormd. Dat heeft geleid tot veel resistentie tegen de beschikbare middelen. Daar hebben we van geleerd, waardoor worm middelen nu alleen nog via de dierenarts te verkrijgen zijn. Door alleen te ontwormen wanneer dat nodig is en altijd de juiste worm middelen te kiezen voorkomen we dat beschikbare worm middelen op den duur niet meer werken.

Om te weten of uw paard ontwormd moet worden en met welk middel voeren wij eerst mestonderzoek uit. Echter, om een betrouwbare indruk te krijgen moet het mestmonster wél aan bepaalde eisen voldoen.

- 1) Het moet vers geraapt zijn. Wanneer de mest het paard verlaat verandert de temperatuur van lichaamstemperatuur naar buiten temperatuur. De worm eieren in de mest voelen dit en zullen zich tot larve gaan ontwikkelen. Wanneer de mest niet vers geraapt is, kan het dus zijn dat er geen of minder eitjes gevonden worden dan dat er oorspronkelijk in zaten. Tip: zet het paard in een schone/ uitgemeste stal of weide, kijk na een (half) uur of er mest ligt en neem daar een monster van. Kun je het mest monster niet gelijk naar onze dierenarts praktijk brengen, bewaar het dan in de koelkast tot je het later die dag langs kan brengen.
- 2) Het moet niet met de bodem in contact geweest zijn. Daar liggen namelijk mogelijk ook eitjes die niet uit het paard kwamen. Neem dus mest van het deel dat niet tegen de grond aan gelegen heeft.
- 3) Schrijf duidelijk de naam van het paard op het zakje/bakje. Graag weten we ook de leeftijd, of het paard met jonge paarden samen staat (<3jr oud) en of er gezondheidsklachten zijn. Dat laatste vinden we vooral belangrijk, dus bij een slechte vacht, slechte mest, te mager, lusteloos of anderszins niet lekker laat het dan weten.

Hoe check ik de mest van mijn paard op zand?

1. Doe een hand vol mest in een doorzichtig zakje (bv een boterhamzakje) .
2. Voeg water toe tot alle mest onder water staat.
3. Meng de mest goed met het water (door het zakje te masseren) tot alles goed tot een soort soep opgelost is.
4. Hang het zakje aan een van zijn puntjes op, zodat één punt naar beneden hangt.
5. Laat het zakje een uurtje hangen zónder het aan te raken, zodat het kan bezinken.
6. Kijk zónder aan het zakje te zitten of er zand naar de bodem is gezakt.

